

MINISTERIET FOR
BØRN OG
UNDERVISNING

Kvalitetsvinde

Vibe Aarkrog

MBU

4. april, 2013

Hvad er kvalitet?

- Bestanddel, egenskab, bestemmelse af bestanddele i et stof
- Modsætning til kvantitet (fx flere undervisningstimer)
- Niveau for hvor godt noget er

- Kontrol og tilsyn
- Målinger fx ved eksaminer
- **Udvikling**

Baggrund

- Regeringens overordnede mål
  - Alle elever og kursister skal blive så dygtige, de kan
  - Mindske betydningen af social baggrund i forhold til de faglige resultater
  - Elever og kursisters trivsel skal øges
- Ministerudvalg for ungdomsuddannelser (nedsat feb. 2012)
- Erhvervsuddannelsesudvalget (nedsat aug. 2012)
  - Målretning af eud til de unge og styrkede tilbud til ufaglærte voksne i VEU-systemet
  - Fokus på praktik og skolepraktik
  - **Øget kvalitet: indgange, grundforløb, højere faglige niveauer, innovation, iværksætter, studiekompetencer m.v.**
- Kvalitetspatruljen
  - Viden om det, der virker (besøg på alle erhvervsskoler 2010-2012)

Udfordringer

- For få vælger en erhvervsuddannelse
- For mange falder fra
- Social baggrund har stor betydning for faglige resultater og gennemførelse
- Meget forskelligartet elevgruppe
- Overgang fra eud til videregående uddannelse

Hvorfor fokus på kvalitet i undervisningen?

- Fra læring til undervisning
- Kvalitet i undervisningen er afgørende for elevernes fastholdelse og faglige udbytte: Dokumentation i undersøgelser:
  - Relation mellem elever og lærere er afgørende for elevernes gennemførelse og præstationer (Hattie, 2009, Nordenbo, 2008)
  - Lærerens formidling af det faglige indhold er central for eleverne motivation (CEFU, 2009)
  - Lærerens professionelle kompetencer (engagement og evne til at formidle) har den væsentligste indflydelse på elevernes præstationer (Romme-Mølby, 2012)
- Ledelsen og lærerne er eksperterne, der skal vise eleverne vejen
- Professionen og den faglige stolthed centrerer sig om fagene didaktik og pædagogik

Syv kvalitetsinitiativer

FL 2013: 433,4 mio. kr. til øget kvalitet i eud

- 1. Fælles didaktisk og pædagogisk grundlag (nyt initiativ)**
  - 2. Styrket differentiering (nyt initiativ)**
  - 3. Stærkere kobling mellem uddannelsernes skoledel og praktikdel (nyt initiativ)**
  - 4. Kompetenceløft af lærere og ledere (justeret initiativ)**
  5. Bedre skolemiljø herunder lektieværksteder (videreført initiativ)
  6. .Særlige grundforløb på erhvervsuddannelserne samt et mere praksisnært grundforløb (videreført initiativ)
  7. Mentorordning, kontaktlærerordning samt styrket social og psykologisk rådgivning (videreført initiativ)
- *Handlingsplaner 2013*
  - *OK 13*
    - Lærerne skal bruge mere af deres arbejdstid sammen med eleverne til undervisning

---

Fælles didaktisk og pædagogisk grundlag

- **Fælles:** Grundlaget er fælles for skolens samtlige afdelinger og for alle ansatte; de skal kende det; de skal praktisere det. Fælles ansvar.
- **Didaktisk og pædagogisk:** Fokus på såvel lærerens /lærerteamets planlægning og gennemførelse af undervisningen, som på skolens læremiljø og holdning til fx god dannelse.
- **Grundlag:** Skolens aktiviteter og beslutninger i bred forstand hviler på den didaktik og pædagogik, som skolen ønsker sig
- Det didaktiske og pædagogiske grundlag skal **implementeres** = virkeliggøres = omsættes til handlinger i skolens hverdag.
- **Spørgsmål:** Hvad er den første handling skolen skal udføre for at implementere grundlaget?

Styrket differentiering

- FoU fra NCE, EVA og VIA
  - **Systematisk:** Fra forankring hos den **enkelte lærer** til forankring i lærerteams og til etablering af fælles bevidsthed om formål med og praksis for differentiering.
  - **Faglige, sociale og personlige forudsætninger:** Differentiering drejer sig ikke kun om elevernes faglige forudsætninger. De sociale og personlige kan stå i vejen for læring.
- Metoder til differentiering:**
- Fra princip til metode: Brug af IT, gruppeinddeling, valg af uv.- materiale, valg af stofmængde, tid, kompleksitetsgrad, gentagelser, læreropmærksomhed og elevansvar. Fokus på niveaudeling el pæd. differentiering.
  - **Spørgsmål:** Hvad skal differentieres, for at der sker en synlig ændring af differentieringspraksis på skolen?

Hvordan styrke kobling af skole- og praktikdele?

- EVA (2013) Sammenhæng mellem skole og praktik. (Hviler på mange års resultater)
- **Lærerne ud i praktikvirksomhederne:** Mhp. at inddrage aktiviteter fra praktik i undervisning. Direkte kommunikation mellem lærer og oplærer/praktikvejleder og ikke blot gennem adm. værktøjer: elevplan, praktikerklæring og logbog.
- **Løbende samarbejde om fælles uddannelsesansvar:** **1.** Man mødes løbende. **2.** Man arbejder i skole og i praktik ud fra uddannelsens fælles slutmål; det er lærere og oplærere/praktikvejledere, der kobler. Eleven kan ikke klare det alene!
- **Undervisningens og oplæringens indhold og form:** Meningsfuldt at koble i forhold til den enkelte elevs uddannelse. Skole og praktik forbereder eleven på de **konkrete aktiviteter** i den kommende skole periode. Laver **synlige koblinger, fælles sprog.**
- **Spørgsmål:** Hvordan kan vi hjælpe eleverne med at anvende det, de lærer i skolen, i praktikken?

Hvad skal lærerne kunne?

- **Lærernes pædagogiske og faglige kompetencer:**

- kunne differentiere undervisningen
- kunne give tydelig og konstruktiv feedback til eleverne
- kunne tilrettelægge undervisningen i forhold til uddannelsens slutmål
- kunne tilrettelægge uddannelsesforløb sammen med praktikstederne
- kunne skabe et trivselsfremmende klima i og uden for undervisningen

- **Hvordan udvikler lærerne disse kompetencer?**

- fokus på at gøre noget nyt i sin praksis
- læring i organisationen (supervision, lærermøder med pædagogisk fokus, undervisning og læring på dagsordenen, deltagelse i FoU)
- medarbejderudviklingssamtaler

- **Spørgsmål:** Hvordan kan vi skabe kompetenceudvikling i hverdagen?

Hvordan styrkes den pædagogiske ledelse?

- Hvad er pædagogisk ledelseskompetence?
  - **Læring på arbejdspladsen**, fx gennem feedback og anerkendelse, der fremmer undervisnings- og læringspraksis, Udvikle lærernes kompetencer, udvikle og styre læreprocesser systematisk. Involvere lærere og øvrige ansatte i at skabe de bedste vilkår for ansattes og elevernes læreprocesser
  - **Fokus på pædagogik og didaktik**: Skabe sammenhæng mellem undervisningsplan og den pædagogiske praksis, tale om og reflektere over didaktisk og pædagogisk praksis på skole
- Hvordan styrkes den pædagogiske ledelse?
  - Udgangspunkt i en konkret opgave: Vi vil styrke differentieret undervisning på grundforløbet
  - Hvem gør hvad hvornår?
  - Hvilke roller har jeg som leder?: Deltagelse i undervisning? deltagelse i teammøder? arrangere pædagogisk dag om differentiering? opfølgning og evaluering etc.?
- **Spørgsmål**: Hvilke roller skal ledelsen have i forhold til styrkelse af kobling af skole og praktik?